महाराष्ट्र शासन
निर्णय

महाराष्ट्र स्वंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ अंतर्गत स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावर नवीन शाळा स्थापन करणे, तसेच विद्यमान शाळेचा दर्जावाढ करण्यासाठी सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षाकरीता परवानगी देण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक स्वयंअ-२०१३/(८५/१३) (II) /माशि-१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०००३२
दिनांक : ५ ऑक्टोंबर, २०१३

संदर्भ :-

१) महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण क्रमांक - १, दिनांक ०४ जानेवारी, २०१३.
२) महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण क्रमांक - ६, दिनांक १९ जानेवारी, २०१३.
३) शासन निर्णय क्रमांक पाशातु - १११२ / (२५८/२०१२) / प्राशि - ३, दिनांक १३ फेब्रुवारी, २०१३
४) महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण क्रमांक - ५, दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१३.
५) महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण क्रमांक - ५७, ५८ व ५९, दिनांक २० एप्रिल, २०१३.
६) शासन निर्णय क्रमांक स्वयंअ - २०१३ / (८५/१३)/माशि - १, दिनांक १५ जून, २०१३
७) महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण क्रमांक -२४, दिनांक २ जुलै, २०१३

प्रस्तावना :-

राज्यामध्ये दर्जेदार शिक्षण देण्यासाठी व शिक्षणाच्या सार्वत्रिकरणाकरीता राज्य शासनाने कायम विनाअनुदानित तत्वावर नवीन प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांना मान्यता देणे व विद्यमान शाळेचा दर्जावाढ करण्यासाठी **" महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ "** पारित केला आहे. या अधिनियमाची अंमलबजावणी शैक्षणिक वर्ष सन २०१३-१४ पासून करण्यात आली आहे. सदर अधिनियमाच्या अनुषंगाने नवीन शाळांना मान्यता देणे, विद्यमान शाळांचा दर्जावाढ करणे इत्यादी साठी फेब्रुवारी, २०१३ मध्ये अर्ज मागविण्यात आले होते. प्राप्त झालेल्या ७,१०८ अर्जाची छाननी करुन दिनांक १५ मे, २०१३ रोजी २,४१७ प्रस्ताव पात्र करण्यात आले होते.

२. शैक्षणिक वर्ष सन २०१३-१४ साठी पात्र प्रस्तावांची छाननी करीत असतांना निदर्शनांस आलेल्या त्रुटी व प्रत्यक्ष अंमलबजावणीसाठी आलेल्या अडचणी यांचा विचार करता उक्त अधिनियमांच्या काही कलमांमधील तरतुदींमध्ये सुधारणा करण्यासंदर्भातील प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेस्तव दिनांक ०५

जून, २०१३ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मान्यतेस्तव सादर करण्यात आला होता. मंत्रिमंडळाच्या सदर बैठकीत विभागाच्या प्रस्तावास मान्यता प्राप्त झाल्यानुसार विधी व न्याय विभागाच्या सहमतीनंतर त्या संदर्भातील अध्यादेश मा. राज्यपालांच्या मान्यतेनंतर दिनांक ०२ जूलै, २०१३ रोजी महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रख्यापित करण्यात आला आहे.

३. महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ या अधिनियमातील तरतुदीनुसार सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षाकरीता ज्या शैक्षणिक संस्थांनी नवीन शाळांना मान्यता देणे व विद्यमान शाळेचा दर्जावाढ करण्यासाठी अर्ज दाखल केले होते. परंतू, अधिनियमातील तरतूदींच्या पुर्ततेअभावी त्यांचे प्रस्ताव अपात्र ठरले होते. अशा संस्थांच्या बाबतीत उपरोक्त अध्यादेशातील सुधारित तरतुदींची पूर्तता करुन प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांच्या संदर्भात छाननी समितीच्या शिफारशीच्या अनुषंगाने स्वयंस्पष्ट अभिप्राय नोंदवून त्याबाबतचे सुधारित प्रस्ताव मागविण्यात आले होते. त्यानुसार प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांची छाननी केली असता ८२८ एवढे प्रस्ताव पात्र करण्यात आलेले आहेत. या पात्र प्रस्तावांवर पुढील कार्यवाही कोणत्या पध्दतीने करावी ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. सर्व बाबींचा विचार करुन शासनाने पुढील निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

वरील पार्श्वभूमीवर सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षाकरीता नवीन शाळा सुरु करण्यास किंवा विद्यमान शाळेचा दर्जावाढ करण्याकरीता छाननी समितीत्यांकडून कलम ६ (१) अनुसार प्राप्त झालेल्या जिल्हानिहाय अहवालाच्या अनुषंगाने उक्त अधिनियमातील विविध तरतूदी तसेच दिनांक ०२ जूलै, २०१३ च्या अध्यादेशामधील तरतूदींच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ अन्वये सन २०१३-१४ या शैक्षणिक वर्षाकरीता प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांपैकी पुढीलप्रमाणे ८२८ प्रस्ताव पात्र म्हणून जाहीर करण्यात येत आहेत.

२) शाळा दर्जावाढीच्या १९१ पात्र शाळांना शैक्षणिक वर्ष सन २०१३-१४ या वर्षापासून वर्ग सुरु करण्याबाबची परवानगी देण्यात येत आहे.

३) नवीन शाळांचे प्रस्ताव - वरीलप्रमाणे पात्र ठरलेल्या ६३७ नवीन शाळांना याद्वारे परवानगी देण्यात येत आहे. प्रत्येक शाळेने बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील तरतूदींची पुर्तता करणे आवश्यक आहे. (अल्पसंख्याक विना अनुदानित शाळा वगळून) त्याप्रमाणे उपरोक्त संबंधित पात्र ठरलेल्या शाळांच्या व्यवस्थापकांनी बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील तरतूदींची पुर्तता करुन शाळा प्रथम मान्यतेसाठी संबंधित सक्षम अधिका-यांकडे एक महिन्याच्या कालावधीत अर्ज करावेत. संबंधित अधिका-यांनी बालकांचा मोफत व सक्तीच्या

शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील तरतूदींची पुर्तता झाली असल्याची खात्री करावी (अल्पसंख्यांक विना अनुदानित शाळा वगळून) व त्यानंतरच प्रथम मान्यता देण्याबाबतची पुढील कार्यवाही करावी.

४) पूर्व प्राथमिक शाळांना स्वतंत्र शाळा म्हणून मंजूरी देण्यात आलेली नसून त्या प्राथमिक शाळेला संलग्न म्हणून मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार या अंतर्गत सुरु होणा-या शाळांना इयत्ता पहिली पासून परवानगी देण्यात येईल.

५) संस्थेने परवानगीसाठी विहित केलेले माध्यम, शाळेचे ठिकाण इत्यादीमध्ये भविष्यात कोणताही बदल करता येणार नाही. शासनाने ज्या ठिकाणासाठी शाळा परवानगी दिलेली आहे त्या ठिकाणा व्यतिरिक्त अन्य ठिकाणी शाळा सुरु केल्यास शासनाने दिलेली परवानगी आपोआपच रद्द समजण्यात येईल. या अधिनियमामधील तरतूदींनुसार शाळा स्थापन करण्यास किंवा तिचा दर्जावाढ करण्याकरीता दिलेली परवानगी ही ज्या शैक्षणिक वर्षाकरीता देण्यात आलेली असेल त्या शैक्षणिक वर्षाकरीता असेल आणि अशी परवानगी मिळाल्यापासून अठरा महिन्याच्या आत व्यवस्थापनाने शाळा सुरु न केल्यास सदर परवानगी रद्दबातल ठरेल.

६) सोबतच्या विवरणपत्रात परवानगी देण्यात आलेल्या नवीन / दर्जावाढ शाळांना शासनाच्या वेळोवेळी निर्गमित होणा-या आदेशांचे, कार्यपध्दतीचे तसेच बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ मधील (अल्पसंख्यांक विना अनुदानित शाळा वगळून) त्याचप्रमाणे महाराष्ट्र स्वयंअर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ यातील सर्व तरतूदींचे पालन करणे बंधनकारक आहे.

७) सोबतच्या विवरणपत्रामध्ये दर्शविलेल्या जिल्हानिहाय तपशीलानुसार नवीन शाळा स्थापन करण्यास किंवा विद्यमान शाळेच्या दर्जावाढ करण्यारा पात्र ठरलेल्या त्याचप्रमाणे अपात्र ठरलेल्या प्रस्तावांच्या तपशीलासह संबंधित जिल्हयाच्या छाननी समितीच्या सदस्य सचिवांकडून संबंधित अर्जदाराला वैयक्तिकरीत्या कळविणे आवश्यक राहील व त्याची पोच शासन दप्तरी ठेवण्यात यावी.

८) सोबतच्या विवरणपत्रात परवानगी देण्यात आलेल्या नवीन / दर्जावाढ शाळांबाबत जिल्हानिहाय DISE Data मध्ये माहिती भरताना, स्वयंअर्थसाहाय्यित तत्वावरील परवानगी प्राप्त शाळा म्हणून स्वतंत्र प्रवर्गात नोंद / क्रमांक घेणे आवश्यक राहील. याबाबतची पुढील कार्यवाही राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई यांच्यामार्फत करण्यात यावी. त्याचप्रमाणे सर्व संबंधितांच्या माहितीकरीता शाळेबाहेर स्वयंअर्थसहाय्यित तत्वावरील परवानगी प्राप्त शाळा असा जाहीर फलकावर दर्शविणे आवश्यक राहील

शासन निर्णय क्र.-स्वयंअ २०१३/(८५/१३)(II)/मशि-१, दिनांक :- ५ अक्टोबर २०१३ चे सहपत्र							
अनु. क्र.	जिल्हा	अर्जदार संस्थाचे नाव	प्रस्तावित शाळेचे नाव व पत्ता	माध्यम	नवीन शाळा/ दर्जावाढ	छाननी समितीची शिफारस व त्या बाबत प्राप्त झालेल्या हरकती / सूचना / आक्षेप विचारात घेता शासनाचा अंतिम निर्णय	शाळेचा प्रकार
१	२	३	४	५	६	७	८
१८०	पुणे	विद्या विकास एज्युकेशन सोसा. रांजणगाव गणपती ता. शिरुर जि,पुणे.	महागणपती इंग्लिश मेडियम स्कुल, रांजगाव गणपती ता. शिरुर जि.पुणे.	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८१	पुणे	माऊली प्रतिष्ठान, बधेनगर, कोंढवा बुद्रुक, पुणे-४८	ड्रिम वर्ल्ड हायस्कूल, स.नं.५४, बधेनगर, कोंढवा बु. पुणे-४८	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८२	पुणे	राहुल ब्रम्हेचा स्मृती विद्या प्रतिष्ठान, चिंचवड, पुणे	मातृसेवा विद्यामंदीर, वाल्हेकरवाडी, ता.हवेली	मराठी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८३	पुणे	शेठ माणिकचंद फाऊंडेशन, चिखली. ता.हवेली	विश्वकल्याण इंग्लिश मिडीयम स्कूल, चिखली, ता.हवेली	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८४	पुणे	श्री भगवती शिक्षण प्रसारक संस्था, मु.पो. भोर खानापूर रोड, ता.भोर जि.पुणे	गुरुकुल इंग्लिश मिडीयम स्कूल, भोर ता.भोर जि.पुणे	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८५	पुणे	आनंद शिक्षण संस्था,गाडामोडी, खामगांव, ता.दौंड	कु.सुरेश आबा बर्वे प्रायमरी स्कूल(इंग्लिश मिडीयम) , गाडामोडी, खामगांव, ता.दौंड	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८६	पुणे	कानिफनाथ शिक्षण संस्था, मांजरी फार्म, ता.हवेली	शिवाजीराजे इंटरनॅशनल स्कूल, मांजरी बुद्रुक, ता.हवेली	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८७	पुणे	अथांग मंच, केसनंद रोड, वाघोली, ता.हवेली	सरस्वती इंग्लिश मिडीयम स्कूल, केसनंद रोड, वाघोली, ता.हवेली	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८८	पुणे	मुक्तादेवी शिक्षण प्रसारक मंडळ (ट्रस्ट), आळंदी देवाची, ता.खेड, जि.पुणे	ग्यान ज्योत इंग्लिश स्कूल, आळंदी देवाची, पद्मावती रोड, ता.खेड	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१८९	पुणे	महालक्ष्मी शिक्षण प्रसारक मंडळ, दावडी, ता.खेड	ज्ञानगंगा इंग्लिश मिडीयम स्कूल, दावडी, ता.खेड	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१९०	पुणे	उत्कर्ष शिक्षण मंडळ, काळूस (वाटेकरवाडी) ता.खेड	वरद विनायक विद्यालय, काळूस (वाटेकरवाडी) ता.खेड	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१९१	पुणे	ईंडिया स्पॉन्सरशिप कमिटी, मुंबई, कुलाबा कॉजवे,	आंतरभारती बालग्राम प्रायमरी इंग्लिश मिडीयम स्कूल, लोणावळा, ता.मावळ	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक
१९२	पुणे	प्रज्ञानप्रबोधिनी, म्हेत्रेयस्ती, चिखली, ता.हवेली, जि.पुणे	प्रज्ञानप्रबोधिनी इंग्लिश मिडीयम स्कूल, गट नं.२२७, शिरगांव, ता.मावळ, जि.पुणे	इंग्रजी	नवीन	पात्र	प्राथमिक